

de også bør følge trop. Det har vi gjort i andre sager på dette område, og jeg tror, den effekt ville være ganske stor og medføre meget mere end det, det koster os at hjælpe, og den hjælp, FN vil få på den måde, vil være kærkommen for FN.

Ebbe Kalnæs (CD):

Som jeg sagde tidligere, vil 250 ekstra ud over de 500, vi modtager i dag, være et godt signal rent internationalt, og jeg synes altså ikke, det er rimeligt, at regeringspartierne afviser forslaget med henvisning til Kristeligt Folkepartis øvrige forslag.

Der er en række af Kristeligt Folkepartis øvrige forslag, som jeg og CD ikke er enig i, men vi opfatter altså forslaget her som et isoleret forslag om et internationalt signal om de mange millioner, der sidder og venter. Det kunne måske skubbe på, så en lang række andre nationer også besindede sig og så på det, vi kalder lejrflygtningene, som sidder og venter i lange bænker.

Jeg vil gerne understrege, at jeg synes ikke, det er rimeligt at trække Kristeligt Folkepartis øvrige forslag ind i debatten. Vi er ikke enige i dem alle sammen, men vi betragter dette her som en isoleret sag, for det synes vi er rimeligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 140:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af greencard i Danmark for at forbedre danske virksomheders muligheder for at ansætte udenlandsk arbejdskraft.

Af Susanne Clemensen (CD) m.fl.
(Fremsat 5/4 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

I det beslutningsforslag, vi her skal behandle, foreslår Centrum-Demokraterne, at der bliver indført et såkaldt greencard i Danmark for at forbedre danske virksomheders muligheder for at få kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Det er sådan i dag, at vi har en bestemmelse, der siger, at der kun kan blive givet arbejds- og opholdstilladelse til udenlandsk arbejdskraft, hvis det ikke er muligt at finde tilsvarende dansk arbejdskraft, altså hvis jobbene ikke kan besættes med dansk arbejdskraft. For at sikre, at dette krav er opfyldt, er der visse procedurer, inden en udenlandsk lønmodtager kan komme her til landet, og der er også nogle kontrolforanstaltninger, mens han eller hun er her i landet.

Jeg opfatter forslaget som noget, der først og fremmest går ud på at smidiggøre procedurerne, både inden vedkommende kommer til landet, og mens vedkommende er i landet, og det er regeringen meget enig i. Men det er faktisk sådan, at de ting, der er påkrævet, og som også bliver foreslået her, altså at nedbringe sagsbehandlingstiden og gøre det muligt at give en opholdstilladelse for 3 år ad gangen, godt kan gøres rent administrativt. Det behøver man egentlig ikke en folketingsbeslutning for at gennemføre, og det er som sagt også noget, regeringen er i gang med og er enig om.

Det tredje element i forslaget går ud på, at arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne ikke skal høres. De bliver hørt i dag som led i den proces, der skal sikre, at man ikke hiver udenlandsk arbejdskraft ind til job, der kunne besættes med dansk arbejdskraft, og jeg er ikke enig i CD's måde at gribe spørgsmålet an på. Jeg synes, det under alle omstændigheder er forkert at lave en så bastant vedtagelse i Folketinget, og det indgår også i regeringens eller rettere sagt i Udlændingestyrelsens overvejelser – det er nemlig den, der har det administrative ansvar – i hvilket omfang man også på dette punkt kan gøre proceduren mere smidig uden helt at tilsidesætte arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne. Jeg venter på et udspil fra Udlændingestyrelsen om, hvordan de forestiller sig, man også kunne gøre det mere smidigt på dette punkt.

Man kunne spørge sig selv, hvis vi simpelt hen vedtog, at arbejdsmarkedsråd og fagforeninger slet ikke skulle høres, om det samtidig var en invitation til, at man også kan ansætte arbejdskraft, selv om der er dansk arbejdskraft til rådighed. Det fremgår sådan set ikke helt klart af bemærkningerne, for det bliver ikke sagt eksplicit, at man synes, det er i orden, men at man regner med, at det vil arbejdsgiverne selv være i stand til, fordi der er så meget bøvl med at få udenlandsk arbejdskraft hertil, at det i sig selv vil være en barriere og noget, man kun giver sig i kast med, hvis man ikke kan få dansk arbejdskraft.

Jeg vil sige, at regeringen ikke kan støtte forslaget – dels af den grund, at det faktisk ikke er nødvendigt med en sådan vedtagelse, fordi det er muligt at gøre det administrativt, men også fordi vi er uenige i den bastante tilkendegivelse om, at arbejdsmarkedsråd og fagforeninger ikke skal høres. Vi mener bestemt, at de stadig skal have et ord at skulle have sagt, men vi skal selvfølgelig finde ud af, hvordan det kan gøres så smidigt som muligt. På den måde er vi altså enige i hensigten om, at det er vigtigt, at det ikke er bureaukratisk bøvl, der skal virke hindrende.

Jeg vil egentlig godt komme med en bemærkning her til allersidst. Der er ikke noget, der tyder på, at specielt arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne forlænger proceduren, og vi skal passe på, at vi ikke gør de to instanser til et problem, de egentlig ikke er. Jeg mener faktisk, at begge parter bestræber sig på at give en meget hurtig tilbagemelding, når de bliver spurgt. Men det er klart, at mange bække små gør en stor å, og derfor skal vi se på alle elementer for at undersøge, om vi kan gøre systemet mere smidigt, og det er vi altså også i gang med.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg er naturligvis glad for, at ministeren er positiv over for to af de tre forbedringer, som CD har med i sit beslutningsforslag, for så kan man sige, at så har forslaget jo allerede haft sin effekt, og det er også derfor, vi har fremsat det som et beslutningsforslag.

Men jeg er ikke enig, når ministeren siger, at det kan gøres administrativt, og at der derfor ikke er grund til nogen folketingsbeslutning, for hvis vi ikke havde fremsat forslaget, tror jeg bestemt ikke, det var gået så hurtigt, som vi nu

rent faktisk kan konstatere, og som jo kun er glædeligt.

Med hensyn til det tredje forslag til forbedring, hvor vi foreslår, at arbejdsmarkedsråd og fagforeninger ikke skal høres i hver enkelt sag, kunne man jo netop, som ministeren også redegjorde for i sin tale, læse i Aktuelt for nogle uger siden, at Udlændingestyrelsen arbejder med en model, hvor man efterfølgende skal høre arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne. Jeg vil gerne høre, om ministeren kan sige noget om, hvornår regeringen regner med at kunne tage stilling til et forslag fra Udlændingestyrelsen, og er det i givet fald noget, som vil overgå til udvalget som led i det videre arbejde?

Sandy Brinck (S):

Jeg vil godt starte med at takke CD for muligheden for at få en debat om, hvordan vi til stadighed sørger for, at erhvervslivets efterspørgsel og arbejdskraftens udbud matcher hinanden.

Dansk erhvervsliv er jo enormt dynamisk til gavn for os alle sammen. 200.000 nye arbejdspladser siden 1993, heraf de 130.000 i det private erhvervsliv, vidner jo om udvikling, dynamik og efterspørgsel, og den lave arbejdsløshed giver jo nye udfordringer, som vi i Socialdemokratiet har positive forventninger til, at vi kan løfte i Danmark. Vi har aldrig haft så mange studerende på de videregående uddannelser, og vi har en klar strategi for efteruddannelse, så opkvalificering er en side af udfordringen.

Men når ledigheden blandt højtuddannede udlændinge i Danmark og højtuddannede danskere med en anden etnisk baggrund er 16 pct., har vi altså også en ganske anden side af opgaven, som vi må forholde os til. Disse 16 pct. har fået deres uddannelse i Danmark, så det har ikke noget med merit eller manglende kendskab til udenlandske uddannelser at gøre. Nej, det drejer sig om holdninger på arbejdsmarkedet, og når CD med beslutningsforslaget ønsker, at højtuddannede udlændinge skal have lettere adgang til landet, mener vi faktisk i Socialdemokratiet, at man overser de mange mennesker med høje kvalifikationer, vi allerede har her i landet.

CD ønsker, at der skal være enklere regler for ansættelse af udenlandsk arbejdskraft. I Danmark har vi den såkaldte ekspertregel, og i dag tager sagsbehandlingen i gennemsnit 1 måned. Men i en gennemsnitsberegning er der jo yderpunkter i begge ender, og vi støtter de initiati-

ver på området, som indenrigsministeren just har redegjort for.

Et af forslagene til lempelse i CD's forslag er, at arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne ikke skal høres, og det kan vi ikke være med til. Man kan muligvis finde frem til nogle mere generelle aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, som kan lette sagsbehandlingen, men vi vil ikke støtte en ændring, så den danske arbejdsmarkedsmodel sættes uden for indflydelse, netop når vi taler om udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Jeg ser sådan set ikke de store uenigheder mellem os og forslagsstillerne i mål og ønsker. Men fra socialdemokratisk side vil vi vælge blot at smidiggøre det nuværende system, altså ekspertreglen, rent administrativt frem for at oprette noget nyt eller frem for at gøre det her i Folketinget, så på den baggrund afviser vi det fremsatte forslag.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi vil da også godt i Venstre sige tak til CD for, at vi får denne debat.

Danmark har brug for højt kvalificeret arbejdskraft med international erfaring, og vi har i Venstre gennem årene forsøgt at piske skiftende ministre til at sørge for en hurtig og smidig arbejdsgang med hensyn til arbejdstilladelse i disse sager. Vi kender alle sammen historier om, at nogle, også forskningsinstitutioner, har opgivet at få folk hertil, fordi sagsgangen var for langsom, så vi er selvfølgelig meget tilfredse med, at ministeren lover en hurtigere og smidigere sagsgang. Det kan vi naturligvis støtte.

Men hvorfor skal arbejdsmarkedsrådene have noget med det her at gøre? Hvorfor kan man ikke overlade til virksomhederne selv at afgøre, hvad det er for en nødvendig, kvalificeret arbejdskraft, de har brug for? Egentlig kunne man jo sige, at det er utroligt, at arbejdsmarkedsrådene og specielt fagforeningerne er så optaget af denne omstændelige procedure. Det er jo ikke en procedure, der skaber flere arbejdspladser, tværtimod.

Hvad er det, der sker i det virkelige liv, hvis en virksomhed f.eks. har brug for en højtuddannet IT-medarbejder, der skal placeres på et højt niveau i en dansk virksomhed med stor eksport og internationale relationer? Hvad er det så, der sker? Ja, man kan måske finde en dansk IT-medarbejder, der har været ude af arbejdsmarkedet, men vi ved jo godt, hvor stærkt det går, og hvor svært det er at følge med. Vi

ved også godt, hvilken international erfaring det kræver at være i arbejde på dette område, og hvis man så får foreslået en, som man ikke synes man kan bruge, bliver der slet ikke besat nogen stilling.

Jeg tror, man skulle gå den modsatte vej og sige, at det naturligvis er overladt til virksomhederne selv at afgøre, hvem der er den mest kvalificerede arbejdskraft, og hvis man ikke mener, at den findes i Danmark, så må man altså finde den i udlandet.

Jeg tror altså, at det vil give flere arbejdspladser, at man animerer til, at når man først har fået en meget dygtig IT-medarbejder med international erfaring, ja, så ligger man bedre i det hårde konkurrenceræs, der er på dette område, og dermed kan man også udvide sin virksomhed.

Vi er meget positive over for det forslag, som fremgår her, at arbejdsmarkedsråd og fagforeninger ikke skal høres. Jeg synes, at regeringen skulle overveje at ophæve denne stive ordning. Vi ved selvfølgelig godt, at der hos Socialdemokratiet er utrolig meget ideologi i den sag, men så vil jeg da appellere til De Radikale om at lægge et godt ord ind hos de socialdemokratiske brødre og søstre om større smidighed og større frihed.

Så var fru Sandy Brinck til sidst inde på, at der jo er mange arbejdsløse udlændinge her i landet. Ja, men det er jo ikke nødvendigvis sikkert, at de kan bruges til de job. Så vil jeg så tilføje, for det ligger lidt i udkanten af forslaget, at vi meget gerne vil have en drøftelse med indenrigsministeren om, hvordan vi – og det er så også undervisningsministeren og måske andre ministre – i langt højere grad får en individuel vurdering af de udlændinge, der har fået opholdstilladelse her i landet på grund af familiesammenføring eller flygtningestatus, og som ikke umiddelbart har kunnet føre deres kvalifikationer over. Hvordan gør vi også den ordning mere smidig, så vi kan bruge højtuddannede? Der går jo også de mest forrykte historier, hvor i hvert fald nogle af dem er sandfærdige, om, at man hiver højtuddannede udlændinge ud af et job, fordi de efter reglerne skal på danskursus, og så er dansk det eneste, de ikke lærer, fordi de nu ikke går på arbejdspladsen mere, men sidder på et kursus med folk med langt lavere uddannelse.

Dér tror jeg der er meget at hente. Det hører ikke lige under det her forslag, men er blot for også at tilkendegive grundholdningen

om, at selvfølgelig skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at udnytte den udenlandske arbejdskraft, der allerede er i landet.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Der var en enkelt betragtning, jeg ikke fik med i mit indlæg, og som jeg lige passende efterfølgende vil komme med som en kommentar til fru Birthe Rønn Hornbechs overvejelser om, hvorvidt det var ideologi, der lå bag, at arbejdsmarkedsrådene og fagforeningerne skulle høres.

Den betragtning går på, at man tilsyneladende må konstatere, at de arbejdsgivere, der beskæftiger IT-medarbejdere, åbenbart i helt exceptionelt ringe grad deltager i at tilvejebringe uddannelsespladser. I hvert fald har der været oplysninger i medierne om, hvor helt usædvanligt svært det har været for unge mennesker, som ikke har kunnet få lære- eller praktikpladser som, jeg tror det er dataoperatører eller i hvert fald sådan en kategori af IT-medarbejdere. Begrundelsen fra arbejdsgiverne var, at det havde de ikke tid til.

Jeg mener altså, at hvis man lader arbejdsgiverne bestemme, er der en stor risiko for, at de så vil vælge den nemme vej, nemlig at hente arbejdskraft i udlandet. Og da mange af dem tilsyneladende tjener ganske mange penge i de her år, vil de have råd til at betale en høj løn, og det vil være med til at skruer lønningerne og dermed inflationen i vejret. Vi ved, at den største trussel mod en stabil økonomi, er den der lønspiral og inflationsspiral, der kommer af flaskskælhelse, som gør, at lønniveauet bliver skruet op.

Det er den betragtning, der ligger bag, og jeg synes egentlig, man kunne bruge udvalgsbehandlingen til – det vil jeg i hvert fald gerne selv bidrage til – at prøve at tilvejebringe nogle mere præcise oplysninger om uddannelsessituationen i den branche, for jeg blev ærlig talt forarget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Fru Birthe Rønn Hornbech nævner, at de mange ledige udlændinge, vi har i landet, ikke har kvalifikationer. Altså mig bekendt er nogle af dem, man særligt mangler, ingeniører med IT-kvalifikationer, og mange af de her ledige udlændinge er faktisk ingeniører, som på meget kort tid kunne opkvalificeres, en opkvalificering, staten faktisk bevilger penge til. Jeg tror, at

der også er nogle barrierer, som drejer sig om holdninger.

Så siger fru Birthe Rønn Hornbech, at det er ren ideologi fra socialdemokratisk side, når vi ikke vil være med til, at høring af arbejdsmarkedsråd og fagforeninger skal udgå. Jeg oplever det altså som en del af den danske arbejdsmarkedsmodel, som jeg faktisk havde en fornemmelse af at der var en bred opbakning til her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Fru Birthe Rønn Hornbech var i sin tale som et svar til fru Sandy Brinck fra Socialdemokratiet inde på, at det egentlig nok var, fordi det her med at uddanne dem, vi har herhjemme, ikke er så nemt, fordi de simpelt hen ikke matcher de behov for højtuddannede, f.eks. højtuddannede IT-specialister, som virksomhederne har. Det er bl.a. også det, som den udsendelse, der var for nylig, giver udtryk for.

Der er datanomer, der er IT-administratører, der er IT-folk på et, hvad kan man sige, kvalificeret niveau, men ikke på så højt et specialiseret niveau, som virksomhederne er interesserede i.

Det ville jeg blot høre, om ikke fru Birthe Rønn Hornbech kan bekræfte.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er altså også den erfaring, jeg har med nogle af de IT-folk, jeg taler med, og derfor tog jeg også det med i betragtning af kvalifikationer, som jeg kalder den internationale erfaring, for det er mit indtryk, at det tit er dér, at det også halter med danske medarbejdere.

Vi kan jo lige så godt indrømme, at vi er et meget lille land, men vi er et land, der i meget høj grad udveksler varer og tjenesteydelser med hele verden, og netop inden for IT-branchen, der er global, betyder den høje specialisering og den internationale erfaring utrolig meget, og der er min påstand altså også, at jo dygtigere folk, vi ansætter, desto bedre kan vi klare os og derved skabe andre arbejdspladser på et måske lavere niveau.

Jeg har meget forståelse for de arbejdsgivere, der siger, at der simpelt hen ikke er tid til uddannelsesstillinger. Jeg synes, det er rigtigt, at indenrigsministeren giver os en orientering om det, for det skal vi da se på, men når man har været på en arbejdsplads, så ved man jo godt, at

det her med uddannelse kan være vældig forsinkende, og det er altså en branche, hvor der ikke er tid til eksperimenter i den daglige rutine.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Sandy Brinck. Jeg beder om, at I markerer i god tid.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det må formanden undskylde, men jeg sad bare og blev så overrasket over fru Birthe Rønn Hornbechs udtalelse her om, at det er helt o.k., at erhvervslivet ikke deltager i en uddannelsesmæssig forpligtelse.

Vil fru Birthe Rønn Hornbech være rar at uddybe, hvordan vi så skal få uddannet folk i det her land, hvis erhvervslivet ikke skal deltage?

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget om at indføre helt nye regler og procedurer for ansættelse af udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked, men vi er enige i flere af forslagens intentioner, og det er vel det, der i og for sig er det vigtige.

Det drejer sig bl.a. om muligheden for en mere smidig sagsbehandling, muligheden for at rådføre sig med færre instanser og myndigheder, f.eks. fagforeningerne, samt først og fremmest en hurtigere sagsbehandling. Men vi finder, at alle disse formål kan opnås ved, at vi justerer, ændrer og strammer de nuværende regler, og det vil vi godt foreslå og opfordre regeringen til. Det hørte jeg også ministeren give tilsagn om at man gør i tæt dialog med de arbejdspladser, der mangler arbejdskraft, og med de lokale arbejdsmarkedsråd, og vi synes, de lokale arbejdsmarkedsråd har en vigtig funktion på det danske arbejdsmarked.

Den konservative holdning er klar. Vi ønsker, at de danske virksomheder skal have mulighed for at ansætte udenlandsk arbejdskraft, især med særlig ekspertise eller knowhow, men kun hvis denne arbejdskraft ikke er til rådighed i det område, hvor virksomheden efterspørger den. Vi ønsker altså ikke, at udenlandsk arbejdskraft går ind og sætter sig på job, som lige så godt og lige så effektivt kan bestrides af danskere, og hvor den danske arbejdskraft faktisk er til stede.

Når det er sagt, synes jeg også, der i hvert tilfælde som konservativ er grund til at sige et par

borgerlige ord ikke til forslagsstillerne, men til den branche, nemlig IT-branchen, som først og fremmest ønsker at få udenlandske IT-eksperter til Danmark, og det er et spørgsmål til branchen: Hvad med selv at påtage sig et ansvar?

Der står jo hundredvis, mange hundrede unge, danske datamekanikere, som er elever på tekniske skoler i Ballerup, i Næstved, i Holstebro og i Sønderborg, som godt vil ud og have en læreplads i en IT-virksomhed. Når jeg nævner Ballerup, er det, fordi der var et langt indslag i TV 2 kl. 19.00 i forgårs, hvor man så snesevis af unge veluddannede fra tekniske skoler med IT-uddannelser – datamekanikere – som ikke kunne komme ind i en eneste IT-virksomhed, fordi de ikke ønskede at tage nogen.

Deres ønske var sammen med alle de andre unge, der har taget denne uddannelse rundt over hele landet, faktisk at få en praktikplads i det virkelige liv, i en virkelig IT-virksomhed. Men det kan de ikke i dag, fordi næsten samtlige danske – jeg siger ikke dem alle sammen – men næsten samtlige danske IT-virksomheder siger: Vi har alt for travlt, det har vi ikke tid til, vi skal først og fremmest tjene penge. Der vil jeg godt sige: Det er skuffende.

Så samtidig med, at IT-branchen ønsker støtte fra Folketinget, bør den også erkende, at den selv har den opgave, selv har et ansvar for at uddanne unge i Danmark, og den svigter for mange i øjeblikket. Det synes jeg den skulle tage fat i, så skal vi andre nok hjælpe med at gøre reglerne smidigere.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Nu er debatten jo, som også hr. Helge Adam Møller lægger den op, endt meget i IT. Der er selvfølgelig også andre områder.

Men når vi nu taler IT, så er problemet jo det, at Danmark rent faktisk er bagefter og har været bagefter, og det vil sige, at der er for lidt af det høje niveau i uddannelserne. De unge i Næstved og alle de andre steder har ikke det niveau.

Det, der er det afgørende, er, at vi genererer en fart i det her område, får stærkest mulige folk ind for netop at skabe arbejdspladser for de unge, der skal oplæres.

Der er ingen, der mister noget ved det her, og når ikke man skal høre arbejdsmarkedsråd og fagforeninger, ja, så er det jo, fordi vi godt ved af erfaring, at det er en konkurrencesituation,

altså noget med, at hvis vi holder igen på nogle udefra, så bliver vi ikke presset på vores egen konkurrenceevne på det her område. Det, der er det afgørende, er det ikke, at hvis vi genererer, så er der ikke nogen, der mister noget? Til gengæld bliver der en vækst i al almindelighed, så vi kan få alle i gang.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Ja, men den mulighed mener jeg også, den nuværende lovgivning indeholder. Der er klart mulighed for at ansætte højt kvalificerede mennesker fra et hvilket som helst land i denne verden i en hvilken som helst branche, hvis vi ikke selv har nogen, der har den uddannelse, og der ikke er mulighed for den. Et af de store problemer, og det siger beslutningsforslaget jo også meget klart og tydeligt, er, at der går alt for lang tid, før man enten får ja eller nej.

Derfor foreslår vi i stedet for at opbygge en ny ordening, at man siger: I den ordening, vi har, sørger vi for, at man kan få svaret eksempelvis inden for de 30 dage, som CD selv skriver i beslutningsforslaget. Det gav jeg fuld og hel tilslutning til, og selvfølgelig kan det lade sig gøre. Hvor der er vilje, er der også en vej.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Er problemet ikke – og jeg bruger ikke ordet bureaukrati så tit – at vi netop skal være mange om at bedømme, om der nu er brug for, eller der er tilstrækkelig kvalifikation, eller vi har i forvejen osv.? Hvis man overlod det her til virksomhederne, så er det et af de områder, hvor jeg godt kan blive voldsomt liberal, fordi så er der altså mulighed for at generere noget.

Jeg tror ikke, vi skal have en lang proces og nogle, jeg havde nær sagt, kommissærer ét sted til at bestemme, om der er brug for noget bestemt i en virksomhed et andet sted.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Jamen det er jo klart, at vi lever i et internationalt samfund, hvor der er brug for arbejdskraft på tværs af grænser, og det kan vi ikke stoppe, og det skal vi ikke stoppe. Men man kan godt nogle gange undre sig over, hvad det er for en debat, vi har startet her. For som jeg hører det, så er den startet, fordi man siger, at man ikke

kan få IT-folk ind i det danske samfund til virksomhederne. Men jeg hører også andre sige: Jamen det er da ikke noget problem, som reglerne er i dag. Hvis virksomheden vil, så kan den også godt få den arbejdskraft ind, som den gerne vil have.

Det er i hvert fald de meldinger, jeg får fra de fagforeninger, der har folk, og som var med til at godkende det. De siger: Jamen klart, hvis vi ikke har lokal arbejdskraft eller arbejdskraft i Danmark, så giver vi tilladelse, og så kommer man ind.

Så jeg vil egentlig godt lige have klarhed helt præcist om det med IT-virksomhedernes store problem. Er det i virkeligheden et så stort problem, eller er det antallet og det ikke at kunne få folk ind, der faktisk er problemet. Sådan opfattede jeg det ikke. Jeg opfatter det faktisk, som om problemet måske ligger et andet sted, og at det også er det, som forslaget faktisk er udtryk for.

For forslaget siger rent faktisk, hvis man tager det i sin ordlyd, som jeg hører det: Jamen vi skal ikke tage hensyn til, om vi har ledig arbejdskraft i Danmark. Og hvis det er det, der er tilfældet, jamen så er det en hel anden diskussion. Så er det, at virksomhederne, som hr. Ebbe Kalnæs også var oppe at sige før, skal have lov til at bestemme selv.

Det, der så er spørgsmålet, er: Er det fornuftigt for det danske samfund? Er det fornuftigt, hvis vi har ledig arbejdskraft i Danmark, at vi ikke sørger for, at det er dem, der kommer til at få de arbejdspladser? Er det fornuftigt, at vi lader arbejdsgiverne glide af på det ansvar, de også har på at tage arbejdskraft ind og også være med til at uddanne arbejdskraft? Det mener jeg ikke det er. Det taber vi da på i længden.

Så hvis det er det, der er målet, kan vi ikke støtte det. Det ønsker vi ikke. Vi synes, det er opgaven i første omgang at sørge for, at den arbejdskraft, vi har, kommer i beskæftigelse, og at vi også kan uddanne den, og det tror jeg også er det, vi kan tjene på alle sammen på langt sigt. Men som sagt: Vi ønsker ikke, at vi skal lukke grænserne, men det opfatter vi heller ikke, at de eksisterende regler er udtryk for, at vi har gjort.

Så synes jeg – og det vil jeg godt rose forslaget for – at det er dejligt, at det kommer på den måde. Det rejser faktisk nogle spørgsmål om den eksisterende praksis – og der er god grund til at se på den eksisterende praksis – om der er nogle ting, vi faktisk godt kunne gøre bedre. En af de ting, vi i hvert fald godt kunne tænke os at

se nærmere på, er spørgsmålet om, hvorvidt opholdstilladelsen skal være knyttet til en bestemt ansættelse. Den kan faktisk godt stavnsbinde en medarbejder, der kommer ind til en bestemt virksomhed. Det kunne være rimeligt nok at se på det og i stedet for sige, at hvis man var i landet, og det var et ansættelsesområde, og man var kommet ind, jamen så var man i det ansættelsesområde, og så var det også o.k., selv om man ikke kunne lide den virksomhed, man kom til, at finde arbejde et andet sted.

Noget andet er også længden. Er det rimeligt, at man skal søge en gang om året? Det kan godt være, at det i mange tilfælde var rimeligt, at man kunne få opholdstilladelse længere tid. Endelig er der hele proceduren. Jeg har i hvert fald hørt om eksempler på, hvor fagforeninger og Udlændingestyrelsen har et ganske udmærket samarbejde, så man laver parallelhøringer, sådan at man faktisk godt kan komme igennem på 1 måned eller 2 i stedet for 3 eller 4 måneder.

Der kan være dele i proceduren, som gør, at det her kan gøres lettere. Alle de ting vil vi meget gerne være med til at se på, for det er klart, at vi lever i et samfund, hvor vi også har arbejdskraft, der bevæger sig på tværs af grænserne, og det skal vi ikke gøre unødvendigt bureaukratisk og besværligt. Men vi skal så sandelig tage hensyn til, hvis vi selv har arbejdskraft, og arbejdsgiveren skal også være med til at tage den forpligtelse, det er at være med til at uddanne arbejdskraft, som kan ansættes i virksomhederne senere.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne sige til SF's ordfører, at jeg tror, det er udtryk for en meget gammeldags tænkning at tro, at der går noget fra nogen, fordi man lader noget geare op. Uanset om det er IT, så vil der også være andre virksomheder, der bruger den teknologi. Og det er slet ikke spor vanskeligt i dag at have ingeniører til at sidde i Litauen eller i Tyskland eller et andet sted. Man kunne have 15 mand til at sidde dernede. Men det lærer vi bare ikke noget af i dette land. Det giver ingen uddannelsespladser i dette land. Det giver ingen generering i dette land af knowhow og viden. Det er den, vi kan hente.

Så vil jeg da gerne tilslutte mig det, jeg selv sagde: Ja, jeg synes da bestemt, det er virksomhederne, der skal bestemme det. Hvad galt er der dog i, at det er en virksomhed, der vurderer, hvad de har brug for? Hvorfor skulle nogle

andre med mindre indsigt i virksomhedens forhold gøre det?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil også gerne sige til hr. Knud Erik Hansen, at hvis den højtuddannede, specialiserede arbejdskraft var her i landet, så ville virksomhederne jo ikke have noget behov for at gøre sig umage med at skaffe udenlandsk arbejdskraft her til landet. Så det er ikke et spørgsmål om enten-eller. Det er både-og. Selvfølgelig skal vi sørge for at uddanne dem, vi har herhjemme. Men det løser altså bare ikke det problem, vi står med nu.

Det beslutningsforslag, som CD har fremsat, er jo et beslutningsforslag, der i vid udstrækning knytter sig til en lignende model, som f.eks. Det Danske Handelskammer tidligere på året har været ude med. Så virksomhederne føler altså i hvert fald indtil for meget, meget nytlig, da Udlændingestyrelsen ændrede praksis på to af de her områder, altså med hensyn til sagsbehandlingstiden og opholdstilladelsesperioden, at der har været et væsentligt problem, og det er det, vi ønsker at sætte fokus på og gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

I slutningen af det forrige indlæg fra hr. Knud Erik Hansen kunne jeg høre, at han følte trang til at konstatere, at de i SF ikke vil lukke grænserne. Det var ellers lige ved at lyde sådan et øjeblik, og det var jo interessant. For i hvert fald lød det, som om SF's betragtninger er, at man vil skærpe udlændingepolitikken og give færre opholdstilladelser, så længe der er arbejdsløse her i landet. Jeg vil da godt høre, om det er det, man stiler imod.

Så vil jeg sige til hr. Knud Erik Hansen: Al ære og respekt for hr. Knud Erik Hansens tilbagemeldinger fra fagforeningerne, men det er altså ikke fagforeninger, der skal få økonomien til at hænge sammen i virksomhederne.

Har hr. Knud Erik Hansen aldrig hørt om, at det har taget for lang tid at få opholdstilladelse, så der er job, der ikke er blevet til noget? Og har hr. Knud Erik Hansen aldrig generelt hørt, at erhvervs klimaet i Danmark er sådan, at erhvervs virksomheder flytter eller flytter arbejdspladser til udlandet? Har hr. Knud Erik Hansen aldrig hørt om det?

Og hvorfor kan fagforeningerne ikke forstå det?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg sagde nu både i begyndelsen og i slutningen af mit indlæg, at vi ikke lever isoleret i Danmark, men at vi også har en udveksling af arbejdskraft på tværs af grænserne. Så det burde altså ikke overraske. Jeg sagde også klart i mit indlæg, at vi ikke er uenige. For spørgsmålet er ikke, om fagforeningerne skal ind for at vurdere, om arbejdsforholdene er i orden, for det synes jeg er rimeligt. Men jeg sagde også: Det er klart, at hvis det her betyder, at det tager unødvendig lang tid, så vil vi gerne være med til at se på det. Hvis det er det, der er problemet. Vi ønsker ikke, at vi skal lave bureaukratiske hindringer, sådan at en ordentlig udveksling ikke kan foregå. Men vi er tilbage ved spørgsmålet: Hvor nødvendigt er det her?

Til hr. Ebbe Kalnæs vil jeg sige, at det er klart, at det er virksomhederne, der kan afgøre, hvilken arbejdskraft de har brug for. Men det, jeg sagde, var, at det var et spørgsmål om, hvorvidt det skulle være det eneste kriterium. Sådan som jeg læser CD's forslag, så er det faktisk det eneste afgørende kriterium. Og dér synes jeg, at det er rimeligt som samfund at sige: Ønsker vi det? Er det gavnligt for samfundet som helhed, hvis vi har ledig arbejdskraft, som man lige så godt kan ansætte. Det er dér, jeg oplever, at CD ændrer den eksisterende praksis afgørende på en sådan måde, at vi synes, at det er tvivlsomt, om det er forståeligt og klogt.

Til fru Susanne Clemensen vil jeg sige: Jeg mangler nogle oplysninger om, hvor stort problemet er. Sådan som jeg har fået oplysningerne – vi kan dyrke det i udvalget – så er problemet ikke, at man ikke kan få de folk ind, man har brug for. Problemet er, at det kan tage for lang tid i nogle tilfælde. Jeg synes, vi skal se på det, hvis der er sådan nogle procedurer, der gør, at det tager for lang tid.

Men man får de folk ind. Jeg sagde ikke, at vi bare skal gøre, som fagforeningerne siger. Men de siger rent faktisk det, og man beskylder dem for at være hindrende. Men de kommer rent faktisk og siger: Vi giver tilladelser, vi giver grønt lys, når vi kan se, at vi ikke har den ledige arbejdskraft. Så kommer folk ind.

Så er det, man spørger sig selv: Hvor er så problemet henne? Og det synes jeg ikke vi har fået præciseret nok, ud over at jeg oplever, at

nogle siger, at vi ikke skal tage hensyn til, om vi har den eksisterende arbejdskraft i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Kun ganske kort: Hvis den ledige arbejdskraft er til rådighed i Danmark, og hvis virksomhederne kan se dem for sig, så er jeg overbevist om, at de vil ansætte dem. For det er jo givet, at det jo ikke er billigt at hente eksperter ind. Ofte skal man hen og hjælpe dem med en lang række ting og skaffe boliger for en periode og den slags ting. Vi kan se i Berlingeren side op og side ned, hvor man søger til nogle, der skal ind i landet. Det der vil gå endnu stærkere.

Det er omkostningsfyldt at gøre det, så hvis folk er der lige for, hvis folk står og venter, så er jeg sikker på, at de vil ansætte dem. Det skulle være nogle mærkelige virksomheder ellers.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

En kort bemærkning til SF's ordfører: Virksomhederne oplever det som bøvel, at de i hver enkelt sag eller hver gang, de ønsker at få en højt kvalificeret medarbejder her til landet, skal igennem den procedure. Det er derfor, vi siger, at hvis man undgår det led, så kan man nemlig skære sagsbehandlingstiden ned. Man kan måske oven i købet skære sagsbehandlingstiden mere ned end det, som ligger i vores beslutningsforslag, og som ministeren er indstillet på, nemlig at sagsbehandlingstiden på 30 dage skal overholdes.

Jeg vil også gerne sige, at der er tale om højtuddannet arbejdskraft i vores forslag, og et ganske væsentligt krav er naturligvis, at lønnen og ansættelsesvilkårene ikke må være konkurrenceforvridende, og det skal Udlændingestyrelsen naturligvis vurdere.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg er gået ud fra, at det er det beslutningsforslag, der er stillet, vi diskuterer, og vi kan godt diskutere mange andre nuancer i det her, og det er så det, debatten åbner op for, nemlig at der kan være nogle ting, som vi skal tage fat på.

Men når vi tager forslaget i dets ordlyd, så siger det rent faktisk, at man skal give sådan en opholdstilladelse, hvis løn- og ansættelsesvilkårene ikke er konkurrenceforvridende, og hvis medarbejderen kan forsørge sig selv. I øvrigt

skal opholdstilladelsen inddrages, hvis arbejdsforholdet ophører.

Det er de betingelser, man fastsætter, og det er at åbne op uden nuancer, som jeg oplever det, og det er det, vi diskuterer. Derfor siger jeg også, at vi gerne vil være med til at diskutere det, at man kan have arbejdskraft, der bevæger sig hen over grænserne, men vi skal så sandelig også diskutere kriterierne og den måde, vi gør det på. Det er den debat, vi godt vil have, og jeg synes ikke, det er det, som forslaget er udtryk for.

Til hr. Ebbe Kalnæs vil jeg sige: Men spørgsmålet er så, hvad vi snakker om. Vi påstår, at man faktisk godt kan få arbejdskraften ind, og hvis det er tilfældet, så er det måske igen i sidste ende bare proceduren, vi skal have fat i.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Blot for at der ikke skal være nogen misforståelser, så fremgår det altså af beslutningsforslaget, at det er enklere regler for ansættelse af højt uddannet arbejdskraft fra lande uden for EU og EØS-landene, som vi taler om, og så kommer de krav, som den højtuddannede arbejdskraft så i øvrigt skal opfylde.

Men i øvrigt vil jeg da selvfølgelig udtrykke glæde over, at SF også er villig til at se på, hvordan vi kan smidiggøre reglerne.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti har vi da modtaget forslaget med interesse. Vi synes da, det er udmærket, at CD benytter muligheden for at fremsætte beslutningsforslag herinde til, at vi også får en debat om spørgsmålet om IT-arbejdskraft, greencard og den slags ting, som ligger i forslaget.

At man måske så i stedet for skulle bruge et mere dansk udtryk end lige greencard, det er så en helt anden sag. Vi forstår egentlig ikke, hvorfor man skal bruge sådan et greencard-udtryk i selve teksten til forslaget. Det kunne lige så godt være et mere dansk udtryk, som alle forstår, men o.k.

Det, som CD ligesom tager udgangspunkt i omkring reglerne i dag, er, at vi får for få IT-specialister eller IT-arbejdskraft her til landet, og der synes jeg nok, at man i hvert fald i bemærkningerne, men også egentlig i selve forslaget gør sig skyldig i en stor misforståelse og en stor form for manipulation. Man giver nemlig ligesom udtryk for, at der faktisk ikke kommer

nogen hertil i dag, og at det er et kæmpeproblem.

Men hvis man ser på de nuværende tal, så gives der rent faktisk – ud over de her ca. 15.000 asylsager og familiesammenførte – ca. 15.000 andre opholdstilladelser i 1998. Det er 1998-tal det her, men det svarer også meget godt til 1999-tal.

Deraf er de ca. 6.000 – og det er noget, indenrigsministeren netop har svaret på i Folketinget her i marts måned – EØS-opholdsbeviser. Så er der 3.200, der er her af beskæftigelsesgrunde, og så er der ca. 7.000 andre tilladelsestyper. Det vil sige, at vi altså får en del arbejdskraft ind i landet, f.eks. studerende, der afhjælper IT-området på udmærket vis.

Et af problemerne, der er peget på under debatten, mener jeg måske snarere er den sagsbehandlingstid, der går, fra en virksomhed har brug for en medarbejder, til en virksomhed kan få en medarbejder, men det er jo ikke sådan, at der er en lukkethed i forhold til, at man kan tage de her specialister til Danmark i dag.

Det er også noget, som SF's ordfører, hr. Knud Erik Hansen, pegede på, og hvis man spørger fagforeninger, der beskæftiger sig med de her ting, PROSA f.eks., på edb-området, siger de: Jamen vi kan ikke se behovet for, at man importerer yderligere IT-arbejdskraft. Og så begynder hele baggrund for det forslag, CD er kommet med, jo ligesom at falde lidt til jorden. Derfor synes jeg, det er rigtigt, at vi har de her tal fuldstændig på plads, inden vi begynder at lave nogle panikløsninger i form af at indføre nye regler.

Man kan selvfølgelig altid diskutere: Skal vi have flere IT-specialister ind i landet? Det kan godt være, at der er virksomheder, der får brug for det i fremtiden, og det er der så også udmærket mulighed for at de kan få inden for de nuværende regler.

Derudover kan man så også sige: Jamen var det ikke en idé, som også andre ordførere har været inde på, at danske virksomheder begynder at uddanne arbejdskraft, at man sørger for noget efteruddannelse, der gør, at man omskoler nogle af de medarbejdere, der har uddannelser, som i dag ikke er særlige brugbare, til at kunne blive aktiveret inden for IT-området? Jeg ved godt, at det er et mere langsigtet projekt, men det er trods alt et projekt, man så kunne gå i gang med: at sørge for, at man uddanner dansk arbejdskraft. Der er masser af danske IT-virksomheder med succes, der gerne vil have

dansk arbejdskraft, men altså ikke nødvendigvis kan få det i dag. Hvorfor ikke begynde at sørge for at få uddannet dansk arbejdskraft til at tage sig af det her område? Vi har masser af arbejdsløse i landet, hvorfor ikke begynde at beskæftige nogle af dem i stedet for?

Så vil jeg så sige i forhold til selve det grønne kort-princip, at det måske godt kunne være en idé, hvis vi havde en helt anden flygtninge- og indvandrersituation, end vi har i dag, at indføre noget lignende.

Man kunne med fordel måske indføre et sådant grønt kort som et legitimationskort, der dokumenterer, at udenlandske statsborgere – og her tænker jeg på alle, ikke bare noget arbejdskraft, der er i landet – har opholdstilladelse her i landet. Det kunne være betingelsen for, at man fik sociale ydelser af enhver art og for at kunne blive ansat i job osv., osv. På den måde kunne man også komme omkring det problem, som vi også ved der er i Danmark, nemlig at der er en del personer, der opholder sig illegalt i landet. Man ville under alle omstændigheder kunne udstyre dem, der opholder sig legalt i landet, med et sådant grønt kort eller greencard.

Så idéen er egentlig ikke så tosset, hvis den bare blev brugt på en anden måde end den, som CD lægger op til. Jeg vil så sige, at med den flygtninge- og indvandrerpolitik, vi har i dag, og med den mulighed, der trods alt er for at få IT-specialister til landet, er det ikke et spiseligt forslag for Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg er selvfølgelig godt klar over, at der kommer en lang række udenlandske medarbejdere til danske virksomheder. Det synes jeg kun er positivt, men det er jo ikke tallet, der er afgørende, det må vi jo lige slå fast, det er jo spørgsmålet om behovet.

Hvis virksomhederne mener, at de har et behov for arbejdskraft, som de ikke er i stand til at skaffe hærhjemme, så er tallene jo fuldstændig ligegyldigt. Det, vi siger, er jo også, at de medarbejdere naturligvis skal have et job, de skal kunne forsørge sig selv og deres familie, og kan de ikke det, jamen så får de naturligvis ikke nogen arbejds- og opholdstilladelse.

Det synes jeg blot at jeg ville bringe ind i debatten og så naturligvis også sige, at det, der kan være vanskeligt at sige, er, hvornår noget er nok osv. Det er jo svært at se, fordi det jo er

svært at vurdere, om virksomhederne går glip af nogle opgaver, f.eks. fordi de ikke er i stand til at få den udenlandske arbejdskraft, som de har behov for.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Ja, man ved jo snart ikke, hvilke forslag der ikke kan bruges til talgymnastik i indvandrerpolitikken. Men jeg vil gerne spørge hr. Peter Skaarup: Når nu Dansk Folkeparti er så bekymret over udgifter til flygtninge, var det så ikke en idé, at man var lidt large og lidt fremadstræbende og sørgede for, at der kom veluddannede mennesker, der kan bidrage til merværdien i det her land og være med til at balancere nogle af de her ting, så vi befolkningsmæssigt fik en balancerende, der gjorde, at vi var mange til at trække, så vi kunne fortsætte med at have den humane og rimelige indvandrer- og flygtningepolitik, vi har?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg bliver nødt til at spørge, om jeg hørte rigtigt. Sagde hr. Peter Skaarup, at udlændinge her i Danmark skulle have et særligt legitimationskort?

Jeg håber, jeg hørte forkert. Jeg vil slet ikke sige, hvad jeg får associationer til.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til fru Susanne Clemensen angående antallet: Det er da rigtigt, at det ikke nødvendigvis er antallet, der er relevant at diskutere, hvis virksomhederne stadig væk har brug for at få arbejdskraft ud over det antal, der kommer ind.

Men på den anden side vil fru Susanne Clemensen måske også give mig ret i, at CD ikke noget sted i bemærkningerne nævner, at der faktisk kommer et stort antal ind i dag, ikke nævner de tal, som jeg bl.a. har nævnt her fra talerstolen, som kunne være meget relevante at nævne, fordi hele diskussionen er jo nærmest gået ud fra, at der kommer nul ind, og at det ikke kan lade sig gøre.

Men det kan rent faktisk lade sig gøre. Der kommer 15.000 ind i 1998, og tallet er ca. det samme i 1999 på det her område. Der er også nogle studerende med, men der er altså også mange IT-specialister og andre med.

På den baggrund synes jeg, at det ville have været relevant at have haft de tal for, hvor

mange der kommer ind i dag, med for at sige: Jamen det her er ikke kun et spørgsmål om, at der er nul, der kommer ind, der er altså flere, der allerede kommer ind nu i dag. Og derfor er det også, at jeg siger, at reglerne sådan set i dag er til det, hvis der er behov.

Så spørger hr. Ebbe Kalnæs, om vi ikke skulle være lidt fremadstræbende for en gangs skyld. Har virksomhederne brug for arbejdskraft, så er det, jeg siger, at så kan de allerede i dag bruge de regler, der er, til at få den arbejdskraft ind. Vi gør det i stort omfang. De fleste har sikkert fulgt med i Jubii's succes. Martin Thorborgs virksomhed får utrolig mange udlændinge ind, som er her i en kort periode og hjælper hans virksomhed med at få dækket de huller ind, de har. Sådan er det, og det kan lade sig gøre; det er der ikke nogen problemer i. Man skal passe på, at man ikke skyder over målet med argumentation her.

Og så siger fru Sandy Brinck, at det er et problem, hvis udlændinge skulle have legitimationkort. Jamen det er da ikke et større problem, end hvis personer, der skal have arbejdstilladelse, skal have et legitimationkort, som det her grønne kort, CD foreslår. Hvor er problemet i forhold til dem, der har arbejdstilladelse, og i forhold til dem, der er udenlandske statsborgere? Er det værre, at man skal have et legitimationkort, hvis man er udenlandsk statsborger, end hvis man skal have en arbejdstilladelse? Det er det vel ikke.

Henrik Svane (RV):

Hensigten med CD's forespørgsel bakker Det Radikale Venstre op om, samtidig at sætte fokus på, hvordan man dækker arbejdsmarkedets behov for at få kvalificeret arbejdskraft, når personer med de efterspurgte kvalifikationer ikke findes inden for Danmarks egne grænser. Og idéen med at indføre en slags greencard er selvfølgelig én måde at gøre det på.

Der er dog nogle problemer i forslaget udformning, samtidig med at det er vigtigt for Det Radikale Venstre at fremføre nogle principielle holdninger til den udvikling, som forslaget er et udtryk for.

For Det Radikale Venstre er det afgørende, at import af arbejdskraft ikke bliver en nem løsning for virksomhederne og os andre, fordi det er lettere end at gennemføre en opkvalificering af dele af den eksisterende arbejdsstyrke.

Globaliseringen gør det enkelt at flytte menneskelige ressourcer, og sproget inden for nogle

brancher, herunder IT-branchen, er gældende på hele kloden. Derfor er det rent teknisk ikke problematisk at hente arbejdskraft ind udefra.

Uden at ville dramatisere konsekvenserne er der imidlertid nogle demokratiske og velfærds-politiske spørgsmål, der skal gennemtænkes. Det er farligt, hvis Danmark ikke fastholder incitamentet og en insisteren på, at uddannelse er en sag for hele befolkningen. Ellers risikerer Danmark at få et proletariat igen, og det er paradoksalt, eftersom forrige århundrede netop blev brugt til at opbygge en velfærdsstat, der ikke accepterede nogens overflødighed.

Det demokratiske problem består deri, at mange mennesker ikke kan begå sig i samfundet politisk, socialt og kulturelt osv. uden en stadig opkvalificering af deres talenter. Incitamentet for den enkelte og for dele af samfundet til at satse på uddannelse bortfalder, hvis den kvalificerede arbejdskraft blot kan hentes udefra.

Her skal også lyde en kraftig opfordring til danske virksomheder om at arbejde for flere praktikpladser til unge, ikke mindst blandt IT-virksomhederne. Og jeg er helt enig med hr. Helge Adam Møller i hans bemærkninger om det samme emne.

Derfor er Det Radikale Venstre også meget forsigtig med at betræde denne vej endnu mere, end erhvervslivet allerede har mulighed for. Vi ønsker derfor ikke en egentlig greencardmodel, der er det første skridt til at åbne for stigende import af arbejdskraft.

Når det er sagt, er det samtidig fornuftigt at se på, om betingelserne for import af kvalificeret arbejdskraft kan forbedres på f.eks. IT-området, hvor der er et akut behov for eksperter, og hvor der på kort sigt ikke kan uddannes den nødvendige arbejdskraft herhjemme. I sådanne særlige brancher, hvor der måtte være et særligt behov, er vi positive over for de ordninger, der eksisterer, og vi er også indstillet på at se, om de kan forbedres.

Det bringer mig til de konkrete forslag, som CD stiller. CD's forslag indeholder egentlig tre forslag. Som indenrigsministeren allerede har redegjort for, er det første forslag en realitet, nemlig en sagsbehandlingstid på ca. 30 dage, og at sådanne ansøgninger skal prioriteres.

Det andet forslag kan Det Radikale Venstre også bakke op om, nemlig at opholdstilladelser skal kunne gives for 3 år ad gangen. Det er en udmærket idé, som giver mindre bureaukrati og bedre mulighed for planlægning for både

virksomhed og den, der kommer til Danmark og skal arbejde. Som indenrigsministeren har nævnt, er regeringen ved at udarbejde en ny udlændingebekendtgørelse, hvor dette element vil indgå.

Med hensyn til det sidste forslag kan Det Radikale Venstre ikke støtte ideen. Det går på at undlade at høre arbejdsmarkedets parter om behovet for import af udenlandsk arbejdskraft. Det Radikale Venstre finder imidlertid, at deres vurdering er helt central for, hvorvidt der skal importeres arbejdskraft.

På baggrund af de kommentarer kan Det Radikale Venstre støtte mange af CD's intentioner med forslaget, men eftersom de to første punkter allerede er ved at blive realiseret, kan vi ikke stemme for det samlede forslag.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området, hr. Søren Søndergaard, ikke kan være til stede, har jeg lovet på hans vegne at fremføre følgende:

Selv om Enhedslisten ikke er tilhænger af at lukke landet for omverdenen, ser vi en lang række problemer i indførelsen af en ordning af denne her karakter, som vi mener skal diskuteres meget grundigt.

Vi har i dag en stor arbejdsstyrke, som ikke er inde på arbejdsmarkedet, men på forskellige overførselsindkomster, og hvis industrien mangler kvalificeret arbejdskraft, var det måske en idé at begynde at gøre mere ud af uddannelsen af dem, der går rundt herhjemme og ikke kan komme i gang, i stedet for at hente folk fra udlandet. I hvert fald skal der være en klar dokumentation af, at der forinden udstedelsen af et greencard ikke har været mulighed for at udanne den arbejdskraft til lige netop det job herhjemme.

Nu er vi som sagt ikke ude på at lukke Danmark af, men vi ønsker heller ikke at indføre ordninger – og det er det element, som jeg ikke mener har indgået i debatten i det hele taget – som fremmer en situation, der vil skabe en hjerneflugt af den mest kvalificerede arbejdskraft fra de fattigste lande.

Sandt at sige synes vi, at der ligger en slags egotrip fra vores side i, at vi prøver at suge den mest kvalificerede arbejdskraft ud af også de fattigste lande. Så vi mener, at der er en masse problemer i forslaget, som kræver en meget grundigere diskussion end den, der har været her i dag.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan ikke støtte Centrum-Demokraternes forslag, som det foreligger her i dag. Jeg var næsten lige ved at sige, at jeg jo stort set kan tilslutte mig det, som den tidligere ordfører, fru Jette Gottlieb, sagde. Dels synes vi, at det ville være yderst relevant, at vi i forhold til den arbejdsledighed, vi har i dag, sørgede for at få uddannet og eventuelt også opkvalificeret en arbejdskraft, som også kunne påtage sig de opgaver, der skal løses inden for IT-branchen, som jo især er udgangspunkt for beslutningsforslaget, som vi behandler i dag.

Desuden er vi altså også af den opfattelse, at man ved yderligere at åbne for muligheden for import af arbejdskraft faktisk langt hen ad vejen vil gøre lige præcis det, som fru Jette Gottlieb er inde på: tiltrække kvalificeret arbejdskraft især fra de central- og østeuropæiske lande, og dermed dræner man disse lande for deres måske bedste arbejdskraft overhovedet på en række nøgleområder, i hvert fald nøgleområder for dem, og det vil jo dybest set modvirke nogle af de andre bestræbelser, som vi har gang i i forhold til de lande, f.eks. med hensyn til at sikre dem en bæredygtig økonomisk udvikling. Så af disse grunde er vi faktisk ikke særlig begejstrede for Centrum-Demokraternes forslag.

Når det gælder spørgsmålet om eventuelt at smidiggøre enkeltprocedurer, så er det klart, at det ikke er noget, som vi principielt er imod. Tingene skal selvfølgelig ikke være så besværlige som overhovedet muligt, så det vil vi selvfølgelig godt være med til at kigge på.

Men også i forhold til den offentlige debat, der har været, og det udgangspunkt, der i virkeligheden var, da Det Danske Handelskammer første gang lancerede sit forslag, som CD har ladet sig inspirere af: at vi ligesom skulle tiltrække særlig kvalificeret arbejdskraft og især fra de central- og østeuropæiske lande, så har vi ikke været tilhængere af det på noget tidspunkt, fordi det netop vil være at tømme disse lande for en yderst kvalificeret arbejdskraft, som de i høj grad selv har brug for.

Så med disse ord kan jeg altså ikke tilsige Kristeligt Folkepartis støtte til Centrum-Demokraternes forslag.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Det er til hr. Jann Sjursens bemærkning om, at han kunne støtte fru Jette Gottlieb i, at det ville have en uheldig dræningseffekt. Her vil jeg

bare sige, at det er jo ikke et spørgsmål om, at f.eks. indiske IT-specialister står og skal vælge mellem Indien og Danmark. Det er et spørgsmål om, at de står og skal vælge mellem Indien og Frankrig, Tyskland, USA, Italien og Danmark.

Og så vil jeg bare sige, at denne her dræningseffekt har jo vist sig at være rimelig positiv, fordi de indiske IT-specialister i USA faktisk fungerer som lobbyister for deres hjemland og faktisk formår at kanalisere store dele af amerikanske softwareinvesteringer tilbage til Indien. Og når de vender hjem, så investerer de den fortjeneste, som de har optjent i udlandet. Så der er også en masse positive elementer forbundet med det.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jamen jeg er da enig med fru Susanne Clemmensen i, at det ikke nødvendigvis kun er negativt, at man som udlænding kommer til Danmark f.eks. og arbejder i en række år og så derefter måske vender tilbage til sit hjemland. Det kan vi da kun være enige om.

Alligevel synes jeg i forhold til den offentlige debat og ønsket om, at nu skulle vi i hvert fald også i lighed med andre lande tiltrække udenlandsk kvalificeret arbejdskraft – det var det, jeg refererede til – at fordi andre lande gør noget, som vi i hvert fald ikke fra Kristeligt Folkepartis side bryder os om, så er det isoleret set ikke et argument for, at vi skal gøre det samme.

Tom Behnke (FRI):

Jeg finder det positivt, at CD sætter fokus på eventuelle problemer med kvalificeret arbejdskraft, sætter fokus på den eventuelle mangel på kvalificerede ansatte inden for bestemte brancher, inden for bestemte erhverv. Det skal CD ikke have utak for.

Spørgsmålet er så, hvordan man løser problemerne. Der har jo været prognoser, der har vist, at hvis vi vil overleve som velfærdssamfund, så bliver vi nødt til over en årrække at importere endda meget store mængder udenlandsk arbejdskraft til Danmark, men det er jeg ikke nødvendigvis enig i.

Hvis man har en given mængde arbejde, der skal udføres, og man har et givet antal medarbejdere, som laver en vis mængde arbejde, så kunne man jo også vælge den løsning, der hedder, at de pågældende medarbejdere måske bare arbejder 1 time mere om ugen, og så har

man løst problemet. Vi kan også vælge at sætte arbejdstiden i Danmark ned til 10 timer om ugen og så importere arbejdskraft. Jeg tror bare ikke, det rent økonomisk hænger sammen.

Jeg tror, det var mere hensigtsmæssigt, hvis vi sagde: Der er en overgangsperiode, hvor vi har behov for, at man lige giver den et ekstra nøk, og så giver man 1 time ekstra om ugen, og så er vi ude over de problemer.

Men til trods for denne prognose og denne generelle indstilling til det, så er det klart, at der vil være visse specifikke brancher, hvor der vil mangle arbejdskraft, f.eks. inden for IT, og så kunne det godt være, at det var en god idé at gøre det på den måde, som CD her foreslår, og det er vi i Frihed 2000 sådan set ikke fremmede over for at gøre. Vi synes, at det er en mulighed, der er værd at overveje og se på.

Så altså ordningen med et greencard synes vi er god; vi synes, det er et godt princip. Vi har også den opfattelse, at de pinde, som CD lister op som kriterier og betingelser, er de rigtige kriterier, de rigtige betingelser. Det er vi enige i. Selvfølgelig skal der være nogle spilleregler, når man udsteder greencard, og når de pågældende medarbejdere skal være i Danmark i kortere eller længere tid, så skal der være nogle spilleregler. Selvfølgelig skal der være det, og de spilleregler, CD lægger op til, er vi enige i.

Men spørgsmålet er så, om det er nødvendigt. Er der ikke allerede i dag en mulighed for, at udenlandsk arbejdskraft kan komme til Danmark? Jo, det er der. Hvad er problemet så? Er problemet, at sagsbehandlingstiden er for lang? Hvis det er det, der er tilfældet, så var det vel bedre, at man koncentrerede kræfterne om at få det problem løst frem for at lave en ny ordning, som ikke nødvendigvis vil sænke sagsbehandlingstiderne.

Så spørgsmålet er altså, om ikke forslaget her allerbedst tjener til, at vi under udvalgsbehandlingen får belyst de problemstillinger, der kan være, får belyst de bremsekodser, der kan være, så det kører mere fleksibelt, end det gør i dag, og så vi løser de problemer, der ligger, frem for bare at lave en ny ordning.

Men en anden ting, som vi vil benytte udvalgsbehandlingen til at se på, er selvfølgelig: Hvordan er spillereglerne i dag for de udlændinge, der kommer til Danmark og får en arbejdstilladelse, i forhold til de spilleregler, som CD lægger op til med sit greencard? For som jeg sagde tidligere, så finder vi faktisk, at de forslag til spilleregler, som CD lægger op til, er

de rigtige, og dem støtter vi. Og hvis de eksisterende spilleregler er anderledes, så kunne det være, vi skulle se på dem ved den her lejlighed. Jeg ved ikke, om det kan flettes ind i det pågældende beslutningsforslag, men det finder vi nok ud af under udvalgsbehandlingen.

Vi vil fra Frihed 2000's side i hvert fald ikke være afvisende over for det, men vil tage det som en kærdommen lejlighed til at få sat fokus på problemet, eller måske skulle jeg sige det eventuelle problem.

Susanne Clemensen (CD):

I CD har vi fremsat det her beslutningsforslag om indførelse af et såkaldt greencard i Danmark, fordi vi ønsker at forbedre danske virksomheders muligheder for at tiltrække og ansætte højt uddannede udenlandske medarbejdere. Det er i øvrigt en ordning, som bl.a. Det Danske Handelskammer har været ude med tidligere på året, vi ønsker indført. Og vi mener, at der er et behov for den, fordi virksomhederne opfatter, at det er der.

Vi mener, at Danmark skyder sig selv i foden med den nuværende, meget stramme administration af indvandrerstopet fra 1973. Virksomhederne oplever det altså i praksis som meget vanskeligt og usikkert for dem at få tilladelse til at ansætte højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft. Det kan så godt være, at der her på det seneste er sket en imødekommelse, men det kan jo så bl.a. også være, at det er, fordi vi har fået fremsat det her beslutningsforslag og der netop er blevet sat fokus på problemstillingen.

Vi mener ikke, det er særlig intelligent set i lyset af, at danske virksomheder allerede i dag har problemer med at skaffe sig den højt kvalificerede arbejdskraft, som de behøver, at vi så har den meget bøvlede administration.

Danmark er et lille land uden råstoffer, og vi klarer os i konkurrencen på, at vi har et forholdsvist højt uddannelsesniveau. Med andre ord er det vores arbejdskraft og vores viden, der er utrolig vigtig, når vi skal klare os i den globale konkurrence, og derfor må vi sørge for, at vi har så meget viden som muligt, også mere, end vi selv kan generere, hvis vi skal styrke den private motor, som virksomhederne udgør i samfundet.

Både Det Danske Handelskammer og Dansk Industri har jo tidligere på året advaret om, at Danmark er ved at sakke agterud inden for IT-teknologien, fordi der er mangel på højt uddannet arbejdskraft. Og de bakkes op af Arbejds-

markedsstyrelsen, der i sin redegørelse for fjerde kvartal sidste år har vurderet, at Danmark i år 2003 vil mangle 42.500 IT-folk, og det er de sidste nye tal, vi har fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Problemet for virksomhederne er jo konkret, som jeg var lidt inde på før, at de oplever en bøvlet administration af den gældende lovgivning, at det er for svært at få arbejdstilladelse, at det tager for lang tid, at der er for meget bøvvl med høring af de regionale arbejdsmarkedsråd og fagforeninger, og at arbejdstilladelsen kun gives for 1 år ad gangen og for bestemte job. Jeg kan så høre – og det er jeg selvfølgelig glad for – at der er noget i gang, som tyder på, at regering er indstillet på at imødekomme vores forslag om at gå fra arbejds- og opholdstilladelse på 1 år til 3 år.

Men det er altså derfor, vi i CD har foreslået en model for indførelse af et såkaldt greencard, som i korte træk går ud på følgende: at arbejdsmarkedsråd og fagforeninger ikke skal høres, at sagsbehandlingstiden maks. må være 30 dage, og at opholdstilladelser skal kunne gives for 3 år ad gangen.

Til gengæld stiller vi også nogle krav om, at ansøgeren for at få udstedt et greencard skal kunne dokumentere, at løn- og ansættelsesvilkårene ikke er konkurrenceforvridende, og at vedkommende ansøger kan forsørge sig selv og sin familie. Og ophører arbejdsforholdet, så ophører opholds- og arbejdstilladelsen også, forstået på den måde, at det skal være muligt at skifte job uden at miste sin opholds- og arbejdstilladelse, men ophører ens beskæftigelse i Danmark, så ophører arbejds- og opholdstilladelsen også. Og så er der desuden, som jeg også nævnte tidligere, et krav om, at man skal forsørge sin egen familie. Så det er ret skrappe krav. Men indførelse af et greencard vil efter vores mening alene være til gavn for samfundet.

I den debat, der har været her i dag om forslaget, har modargumenterne hovedsagelig koncentreret sig om to forhold, som i hvert fald er de væsentlige ting, nemlig at vi hellere skal uddanne og skaffe de nuværende ledige, herunder nydanskere – det var bl.a. fru. Sandy Brinck fra Socialdemokratiet, der var inde på det – i arbejde i stedet for at importere ny arbejdskraft. Og det andet hovedargument var, at det er synd for de udviklingslande, som vi dræner for dygtige folk.

Selv om jeg kan have stor sympati og forståelse for det synspunkt, så mener jeg ikke, at det er så indlysende rigtigt eller enkelt. Ønsket om at uddanne ledige, herunder nydanskere, som er i Danmark, har naturligvis CD's fulde støtte. Og som hr. Henrik Svane fra Det Radikale Venstre var inde på, så skal det her ikke opfattes som en nem løsning for at omgå det, at man satser på at efteruddanne sine medarbejdere og at tage folk ind i lærlingeforbånd osv.

Men det er en illusion at foregive, at uddannelse kan løse virksomhedernes akutte behov for højt kvalificeret arbejdskraft. Det er ikke noget, man skaffer her og nu ved at sende folk på kurser eller for den sags skyld tage lærlinge ind eller sende dem i andre uddannelsesforløb. Det er lange uddannelser, vi taler om, eller folk med en praktisk erfaring, der kan svare til en lang videregående uddannelse. Under alle omstændigheder vil det langtfra dække virksomhedernes behov.

Jeg har også noteret mig, at selv om kommunerne har ansvaret for integrationsindsatsen og derfor en stor interesse i at finde beskæftigelse til nydanskere, så er det værd at bemærke, at Kommunernes Landsforenings formand, Anker Boye, som jo i parentes bemærket er socialdemokrat, mener, at fuld integration af nydanskere på arbejdsmarkedet ikke alene kan afhjælpe fremtidens behov for arbejdskraft. Og det er Kommunernes Landsforening og erhvervslivets organisationer jo ikke alene om at mene. Som jeg har nævnt tidligere, er det også noget, som Arbejdsmarkedsstyrelsen påpeger.

Derfor synes jeg ikke, at integration af ledige nydanskere på arbejdsmarkedet og indførelse af en greencardordning er hinandens modsætninger, eller at det ene nødvendigvis skal komme før det andet. De to ting har i den nuværende arbejdsmarkedssituation slet ikke noget med hinanden at gøre.

Det er naturligvis også sympatisk, at man ikke ønsker at dræne udviklingslandene for deres mest kvalificerede arbejdskraft, men de højtuddannede i Indien står, som jeg nævnte tidligere i debatten, ikke og vælger mellem Indien og Danmark; deres reelle valg er mellem Indien og Frankrig, Tyskland, USA, Italien og Danmark, og da er det spørgsmålet, hvordan vi vil stå i den konkurrence fremover.

Samtidig viser det sig jo også, at det, man kalder en dræningseffekt, ikke er så drænende for udviklingslandene alligevel. Tværtimod fungerer indiske IT-specialister i USA faktisk

som lobbyister for deres hjemland og formår at kanalisere store dele af de amerikanske softwareinvesteringer tilbage til Indien, samtidig med at hjemvendte IT-specialister investerer en stor del af deres fortjeneste dér.

I Tyskland har den rød-grønne regering jo netop indgået en aftale med tysk erhvervsliv om en lempelse af reglerne for arbejds- og opholdstilladelse for højtuddannede IT-folk, som skal gælde allerede fra august i år. Her var måske noget, som regeringen og SF og Enhedslisten kunne lade sig inspirere af. Det bekræfter netop, at hvis vi i Danmark ikke gør noget, så er det lande som USA, Tyskland, Italien og andre store lande, der løber med de højtuddannede indiske IT-specialister – hvis det nu er dem, vi fokuserer på, for der er også mange andre.

Jeg mener heller ikke, man behøver være bange for, at vi bliver oversvømmet af arbejdskraft; det er jo lidt den gamle diskussion om udvidelse af EU med de sydeuropæiske lande om igen. Selv om der inden for EU er fri bevægelighed for arbejdskraft, er vi jo ikke blevet oversvømmet med f.eks. græsk og italiensk arbejdskraft, og det ser jeg heller ingen grund til vil ske, når der er tale om at lempe reglerne for højtuddannet udenlandsk arbejdskraft. Det er trods alt ikke helt ubetydelige krav, man skal opfylde ifølge vores beslutningsforslag.

Og det skal så også være mit svar til indenrigsministeren, som jo desværre på et meget afgørende punkt ikke på nuværende tidspunkt kan bakke CD's forslag op, nemlig at Arbejdsmarkedsråd og fagforeninger ikke skal høres i hver enkelt ansøgning om arbejds- og opholdstilladelse. Det er for virksomheden et væsentligt usikkerhedsmoment, og det gør det yderligere kompliceret at tiltrække udenlandsk arbejdskraft. Og jeg tror, at erhvervslivet har ret, når man siger, at hvis man kunne få de højtuddannede medarbejdere, som man har brug for, i Danmark, så ville man ikke gøre sig alle de anstrengelser for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft.

Men i betragtning af, at det faktisk er noget, som indenrigsministeren kan afprøve gennem en ændring i bekendtgørelsesform, som ikke kræver lovændring, så var der jo i den nuværende situation for mig at se ingen tvivl om, at det skulle prøves af, og så kunne man sige, at hvis situationen ændrer sig, så kan ministeren jo også tage en ændring af bekendtgørelsen op til overvejelse.

Så jeg vil slutte med at sige tak for de mange positive bemærkninger, som vi heldigvis også fik til forslaget, fra ordførerne og fra indenrigsministeren. Og så vil jeg da opfordre alle ordførere og indenrigsministeren til, at vi fortsætter vores drøftelser af forslaget i detaljer i udvalget, så vi forhåbentlig kan blive enige om, hvordan vi forenkler og forbedrer den nuværende administration af reglerne, så vi kan finde frem til noget, som et flertal og herunder regeringspartierne kan tilslutte sig.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsi-

gelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold).
Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 5. maj 2000, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.57
